

Tudi našemu uredniku je poklonil nekaj vrstic v predzadnjem odstavku svojega članka, pišoč (str. 15.): »Dovršni sedanjik je — *bodočnik*, to je obče-slavjanska posebnost, to je posebnost tudi večine slovenskega naroda, ne pa »surrogate«, kakor govori o. Stanislav. Ako je dovršni glagol ohranil svoja kačestva na Primorskem in Dolenjskem bolj, nego drugod, to dokazuje to le, da je bilo tam nemškovanja manj; no on živi v svojej pravici tudi v drugih krajih daleč od Gorice in Trsta, kakor to ne trdim le jaz, nego i Miklošič in drugi, in kakor je to trdil pred par leti tudi oni g. Viktor Bežek, ki zdaj zaščitnike svojega onkratnega učenja prišteva smešnim ljudem. (Kako žalostna metamorfoza učenega filologa!)« -- Ker se nam je po eni strani menda posrečilo dokazati, da naš urednik nikakor ni hotel smešiti g. Lamurskega, po drugi strani je pa o. St. Škrabec na platnicah zadnje številke »Cvetja« že napovedal, da odgovori tudi prof. Hostniku, tedaj si mi to pot prihranimo vsako repliko ter počakamo, kako se dalje razvije zanimivo preporno vprašanje o »bomkanju«.

**Planinski vestnik**, glasilo Slovenskega planinskega društva, je priobčil v 5. letošnji številki iz peresa prof. Levca zanimiv članek pod naslovom: »Nekaj opazk o naših zemljepisnih imenih«. Že v zadnji številki Zvonovi smo se bili namenili nanj opozoriti naše čitatelje, a nismo bili utegnili. Tu se je prof. Levec zopet lotil prav aktualnega predmeta, dokazujoč, kako nekatere izmed najnavadnejših domačih zemljepisnih imen rabimo ali krivo, ali pa jih ne razumemo. S čisto preprostimi sredstvi, brez učene navlake, a v znanem prikupljivem slogu nam je raztolmačil razmere med Savo Bohinjko in Savo Dolinko, potem da Ponca je Poldnica ali Poldnevnica, da je pravilno reči Klanški jezeri, a ne Lanski ali pa Belopeški jezeri. Mimogrede in pod zaglavjem »Še nekoliko popravkov« pa je prof. Levec razjasnil ali popravil še nekatere krivo rabo naših zemljepisnih imen. Naj bi njegov essay še druge razumnike, zlasti prijatelje turisticke izpodbudil k podobnemu raziskovanju in pojasnjevanju domačega zemljepisačega imenstva, da bomo skoraj že dobro poznali vsaj to, kar je naše.

**Materino delo za Boga in domovino**. Pod tem naslovom je objavila »Primorčeva« številka z dne 13. junija t. l. v posebni prilogi vnovič to-le vabilo na naročitev: »Ta krasna knjiga hrvaška je doživela v enem letu tri izdaje; tretjo je pisatelj predelal po nasvetih merodajne kritike. — In po tretji izdaji je prirejen slovenski prevod, ki izide konec julija v »Goriški Tiskarni« A. Gabrščka.

Slovenska prireditelj te znamenite knjige bo nekoliko obsežnejša od izvirnika. Vendar smo udarili ceno le na 50 kr. za tiste, ki so se naprej naročili. Pozneje bo cena 70 kr. Naslovna stran bo primeren, umetniški izdelan barvotisk.

Že prva in druga izdaja hrvaške knjige sta zbudili povsod velikansko oduševljenje. Kolike vrednosti mora biti ta zlata knjiga, pričajo pisma devetih škofov (med temi dveh slovenskih), katera ponatisnemo v tej prilogi.

Knjigo tiskamo v 1500 iztiskih v nadi, da jo hitro razpečamo, in da bo kmalu potrebna tudi slovenska, morda še izboljšana druga izdaja. — In knjiga je res taka, da bi jo morala skrbno čitati sleherna slovenska

mati ter se — po njej ravnati. Kdor želi dobro slovenskemu narodu, naj nabira naročnikov; denar je poslati naprej po nakaznici. Kdor naroči, ta dobi vse knjige, katere naj blagovoli razdeliti med one, ki so jo plačali.\* — Potem so ponatisnjena škofovska pisma.

**Deželni zbor goriški.** Prvo zasedanje leta 1895.—96. (Važniši predlogi, sklepi, interpelacije in govori). Izdalo slov. narodno politično društvo »Sloga«. Tisk. in zal. »Goriška tiskarna« A. Gabršček. 1896. Str. 205. — Sodimo, da ne bi nič škodilo, ko bi tudi druga slovenska politična društva podobne brošure pošiljala med narod ter tako širila politično zavednost.

**Slovenske Matice občni zbor** dne 25. junija t. l. je bil zlasti zanimiv zaradi predsednikovega ogovora, iz katerega navedemo najmarkantnejše točke. Dokazavši dosledni ekstenzivni, četudi počasni napredek Slovenske Matice s faktom, da se pomnože društvene knjige, katerih se je še pred malo leti tiskalo samo po 1500 izvodov, letos na 3000 izvodov, je moral priznati predsednik, da javna sodba o Matičinih knjigah zadnjih dveh let vobče ni bila ugodna, češ, da nekateri časopisi so jako pikro, jako osorno, da, celo pristransko in krivično sodili Matičine publikacije, z nekako škodljivo slastjo kazali na njih hibe in napake, popolnoma pa molčali o spisih trajne vrednosti, ki jih je Matica dala na svetlo; nič jim ni ugajalo: ni vsebina, ni tisk, ni podobe. In vendar se odbor resno in naporno trudi, da bi dajal na svetlo samo dovršene in v vsakem oziru hvale vredne spise. Toda že lani je moral predsednik reči, da ga slovenski pisatelji pri tem vse premalo podpirajo, da se vse premalo odzivajo njegovim vabilom. »Ako pregledamo društvene knjige zadnjih desetih let, moramo priznati, da Matico z malo izjemami podpirajo vedno isti pisatelji, in da se kolo njenih sotrudnikov ne množi v istem razmernem številu, kakor raste število njenih društvnikov. Jemati je pri tem tudi v poštev, da najpridnejši slovenski pisatelji radi utihnejo, ko se bližajo gotovim letom; mladega naraščaja pa ni toliko, da bi popolnil praznino. Sploh pa je opaziti pri mladem našem razumništvu več kritikizma, nego veselja do resnega dela in idealnega navdušenja do pisateljavanja.«

Dočim se je v raznih glasilih zlasti poudarjalo, naj Matica odslej goji prevesno ali celo samo leposlovje, izjavi predsednik, da njega in odbor nikakor ni volja, da bi se dal tem sirenskimi glasovom zapeljati iz pravega tira. »Ako bi odbor tudi hotel gojiti v Matičinih knjigah samo leposlovje, ne bi mogel te svoje nakane izvršiti, ker slovenski leposlovni pisatelji premalo producirajo, in ker že naši časopisi vzamejo preveč leposlovnega gradiva. Matičina naloga pa ne more biti, da bi znižala duševni višek svojih knjig, in da bi svoje člane pitala z leposlovnimi prevodi in tako pristransko skrbela samo za mlajši del našega razumništva. Vrhu tega Slovenci razen Muzejskega društva za Kranjsko nimamo nobenega znanstvenega društva, kjer bi naši pisatelji, ki se bavijo z resnim delom, mogli objaviti svoje spise. Muzejsko društvo za Kranjsko pa priobčuje samo spise o kranjski zgodovini in o kranjskih prirodoznanskih stvareh. Kje naj se pa še goji naše jezikoslovje, kje naša knjižna zgodovina, kje naše starinarstvo, kje naša popolnem neobdelana folkloristika itd., ako ne v Matičinih knjigah? Naš jezik je še vse premalo preiskan; nujno po-